

Förändrad styrning i staten

Tillsynsforum - 19 november 2014

Bengt Jacobsson

Södertörns högskola, Förvaltningsakademin

förvaltningspolitiken

en "modern" förvaltningspolitik sedan 1960-talet

... utmaningar enligt förvaltningspolitiska
kommissionen (1997):

- a) internationalisering
- b) fragmentering
- c) svårigheter att styra

lika aktuell idag ...

(Budgetpropositionen för 2015)

Regeringen avser att undersöka förutsättningarna för att utveckla styrningen av offentliga verksamheter.

Styrning har kännetecknats av en användning av olika ekonomiska modeller och tekniker (NPM).

Åtgärder som var tänkta att effektivisera har i många fall fått motsatt resultat ... den administrativa bördan har ökat och yrkesprofessionernas roll har försvagats.

Styrningen ska bli mer verksamhetsanpassad och mer strategisk.

mål- och resultatstyrningen

styra mindre ... delegera

förutsättning: a) det går att skilja på politik och förvaltning

styra mera ... men med mål- och resultat

förutsättning: b) politiker kan och vill formulera mål

c) det finns god kunskap om "teknologin"

i praktiken ...

det går inte att skilja på politik och förvaltning
politiker varken vill eller kan formulera tydliga mål
teknologin är ofta genuint oklar ("wicked problems")

Istället:

- oklara preferenser
- svag kunskap om kausala samband
- deltagare som rör sig in i och ut ur beslutsprocesser
- händelser styr handlandet
- hög komplexitet
- risk för överbelastning

styrning av komplexa organisationer

öka förmågan att styra

(styr- och redovisningssystem, granskning)

... eller reducera behovet att styra

(delegering, lita till de professionella)

strategisk styrning förutsätter en balans

styrning genom organisering

- inrätta organisationer
(med instruktioner, resurser, ledning)
- positionera dessa i relation till varandra
- stimulera konkurrens
- avgöra grad av autonomi (distansera)
- berätta varför ...

kombination av strategier för att organisera ett politikområde

löpande styrning

- antecipera
ex: leta efter "vinkar"
- "invite authority"
ex: efterfråga styr signaler
- politisera
ex: hissa eller lyfta
- modifiera
ex: ny GD, ändra i styrelsen, granskning, ny "story" ...

styrning

organisering

inrätta och instruera enheter

positionera

stimulera konkurrens

avgöra distans

storytelling

löpande styrning

antecipera

"invite authority"

re-politisera

modifiera

OXFORD

Governing the
**EMBEDDED
STATE**

*The Organizational
Dimension of Governance*

BENGT JACOBSSON, JON PIERRE,
& GÖRAN SUNDSTRÖM

regeringens styrning

en "öppen" situation ...

strategisk styrning

förändring eller kontinuitet

